

Anonüümseks muudetud versioon

Tõlge

C-313/24 - 1

Kohtuasi C-313/24

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

29. aprill 2024

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

26. aprill 2024

Apellant:

Opera Laboratori Fiorentini SpA

Vastustajad:

Ministero della Cultura

Gallerie degli Uffizi

A.L.E.S. – Arte Lavoro e Servizi SpA

[...]

ITAALIA VABARIIK

Consiglio di Stato

(Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu)

halduskohtu ülesannetes (viies koda)

on teinud järgmise

KOHTUMÄÄRUSE

ET

apellatsioonkaebuse alusel [...], mille esitas

Opera Laboratori Fiorentini S.p.A., [...]

versus

Ministero della Cultura ja Gallerie degli Uffizi, [...];

A.L.E.S. – Arte Lavoro e Servizi S.p.A., [...];

menetluses osales:

Scudieri International S.r.l., [...];

millega palutakse muuta Tribunale Amministrativo Regionale per la Toscana (Toscana maakonna halduskohus) (esimene koda) otsust nr 00508/2023, mis tehti pooltevahelises vaidluses.

[...] [*menetlus*]

I. Vaidluseseme ja oluliste faktiliste asjaolude lühiülevaade.

I.1. Käesoleva kohtuvaidluse esemeks on Firenze asuva Gallerie degli Uffizi muuseumikompleksi kuuluva Palazzo Pitti ja Boboli aedade kohviku- ja väiketoitlustusteenuse kontsessiooni andmine kümneks aastaks 8 892 215 euro eest, millele lisandub käibemaks.

I.2. Avatud telemaatilise hankemenetluse lõpus, mille kuulutas välja hankija, Ministero della Cultura – Galleria degli Uffizi, osutus kõige edukamaks pakkuja Scudieri International s.r.l. 74,97 punktiga, millest 69,91 punkti anti tehnilise pakkumuse eest ja 5,062 punkti finantspakkumuse eest.

Teised ettevõtjad said madalamad hinded – äriühing Momento S.r.l. sai 65,139 punkti; Vivenda Spa 66,889 punkti ja Opera Laboratori Fiorentini s.p.a. teise koha väärilised 73,78 punkti.

I.3. Viimane vaidlustas kohtus Tribunale Amministrativo Regionale per la Toscana (Toscana maakonna halduskohus) 25. novembri 2022. aasta lepingu sõlmimise otsuse ja muud hankemenetluse aktid kaebusega, milles ta tugines viiele väitele, millest teine puudutas seadusandliku dekreeidi 50/2016 artikli 80 ja seadusandliku dekreeidi 231/2001 ja määruse (EL) 2022/576, [millega muudetakse määrust (EL) nr 833/2014,] mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas, artikli 5k rikkumist.

Ministero della Cultura oli [...] [*menetlus*] vastustaja ja palus jätta kaebuse rahuldamata.

A.L.E.S. – Arte Lavoro e Servizi S.p.A. kaasati kolmanda isikuna ja ta väitis, et ta ei olnud kõnealuse hankega seotud, sest menetluse algatas ja seda juhtis Ministero

della Cultura, mistõttu ta ei saa olla vastustaja, ja palus teise võimalusena jätta kaebus rahuldamata.

[...] [*menetlus*] Scudieri International on esitanud dokumendid MT [...] kodakondsuse kohta.

[...] [*menetlus*]

I.4. Oma 25. mail 2023. aastal kuulutatud otsuses nr 508 jättis maakonna halduskohus rahuldamata Opera Laboratori Fiorentini kaebuse, lükates sealhulgas tagasi väite, et rikutud on määruse (EL) 2022/576, millega muudetakse määrust (EL) nr 833/2014, artiklit 5k osas, milles on sätestatud keeld sõlmida sellist hanke- või kontsessioonilepingut või jätkata selle täitmist, millega on seotud „füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus, kes tegutseb mõne käesoleva lõike punktis a või b osutatud üksuse nimel või suuniste alusel“, sealhulgas alltöövõtjad, tarnijad üksused, kelle suutlikkusele tuginetakse riigihankedirektiivide tähenduses, kui nende osakaal moodustab lepingu maksumusest üle 10%“.

Kaebaja väitis, et see säte on kohaldatav äriühingu Scudieri International suhtes, kuna selle kolmeliikmelisse juhatusse kuulub kaks Vene kodakondsusega liiget, kellest üks, MT, on ka juhatuse esimees ja tegevdirektor, samuti on ta äriühingu Sielna S.p.A., millele kuulub 90% Scudieri Internationali osakapitalist, juhataja.

Kaebaja sõnul oli keeld kohaldatav hankemenetluses osalemise ajal tegeliku osalemistingimusena, millele vastavust oleks pidanud kontrollima hankemenetluses osalemiseks loa andmise ajal.

Kohus ei järginud kaebaja tõlgendust, leides, et selle tagajärjel kohaldataks keeldu, „mille eesmärk on takistada hankelepingute sõlmimist Venemaal asutatud äriühingutega“, laiendavalt, arvestades sellega, et edukaks tunnistatud pakkuja Scudieri International on asutatud Itaalia õiguse alusel ja asub Itaalias, ning et selle osanik on Sielna, mis on samuti asutatud Itaalia õiguse alusel ning mille aktsionärid on füüsilised isikud, kes ei ole Venemaa kodanikud.

I.5. Äriühing Opera Laboratori Fiorentini kaebas maakonna halduskohtu otsuse edasi riiginõukogusse, kritiseeris otsust ja kordas esimese astme kohtus esitatud etteheiteid.

Teises väites, mis on eelotsusetaotluse puhul asjakohane, kritiseeris apellandist äriühing otsust määruse (EL) 2022/576 artikli 5k tõlgendamise kohta.

[...] [*menetlus*]

* Tõlkija märkus: Itaalia keeles kasutatud mõiste „*direzione*“ on määruse eestikeelses versioonis tõlgitud kui „suuniste alusel“. Arusaadavuse huvides on väljaspool määruse tsitaate kasutatud selle vastena sõna juhatama, mis võimaldab paremini aru saada itaalia keeles üleskerkivatest tõlgendamisküsimustest.

I.6. Riiginõukogu [*menetlus*] [...] leidis, et määruse (EL) nimetatud sätte tõlgendamise küsimus on objektiivselt ebaselge ja et see on vaidluse lahendamise jaoks oluline [...].

[...]. [*menetlus*]

II. Tõlgendamisküsimuse olulisus

II.1. Faktiliste asjaolude osas on tuvastatud, et hankemenetluses osalemise ajal oli äriühingul Scudieri International kolmest liikmest koosnev juhatus, kellest kaks olid Vene kodanikud; üks neist, MT, Scudieri juhatuse esimees ja tegevdirektor, oli Sielna s.p.a. juhataja, millele kuulub 90% Scudieri osakapitalist.

Mõlemad äriühingud on asutatud Itaalia õiguse alusel ja asuvad Itaalias; aktsionäride ja osanike hulgas ei ole ühtegi Vene kodanikku.

II.2. Hankemenetluses teiseks jäänud apellant Opera Laboratori Fiorentini väidab, et äriühingu Scudieri International, kelle pakkumus tunnistati edukaks, oleks pidanud hankemenetlusest kõrvaldama, sest määruse (EL) 2022/576 artikkel 5k keelab sõlmida lepinguid ettevõtjatega, kes tegutsevad Vene kodaniku (k.a. juriidilised isikud) „nimel või suuniste alusel“, ning käesoleval juhul tegutseb äriühing, kelle pakkumus tunnistati edukaks, sellise Vene „üksuse“ „suuniste alusel“, nagu juhatuse esimehe ja tegevdirektori üksus.

II.3. Etteheide on oluline seetõttu [...], et kui sellega nõustutakse, tuleks vaidlustatud lepingu sõlmimise otsus tühistada ja hankeleping tuleks sõlmida apellandiga Opera Laboratori Fiorentini.

III. Asjakohane [Euroopa Liidu] õigus ja riigisisised õigusnormid

III.1. ELTL artiklis 215 on sätestatud järgmist: „1. Kui vastavalt Euroopa Liidu lepingu V jaotise 2. peatükile vastu võetud otsus näeb ette majandus- ja rahandussuhete osalise või täieliku katkestamise või piiramise ühe või mitme kolmanda riigiga, võtab nõukogu liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni ühise ettepaneku põhjal kvalifitseeritud häälteenamusega vastu vajalikud meetmed. Ta teavitab sellest Euroopa Parlamenti.

2. Kui vastavalt Euroopa Liidu lepingu V jaotise 2. peatükile vastu võetud otsuses on nii sätestatud, võib nõukogu lõikes 1 osutatud menetluse kohaselt võtta vastu piiravaid meetmeid juriidiliste või füüsiliste isikute ning rühmituste või mitteriiklike üksuste suhtes.

3. Käesolevas artiklis osutatud õigusaktid sisaldavad vajalikke õiguslikke tagatise käsitlevaid sätteid.“

ELTL artiklis 288 on sätestatud, et „[m]äärust kohaldatakse üldiselt. See on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides“.

Määruse (EL) 2022/576 põhjenduses 3 tuletatakse meelde, et otsusega (ÜVJP) 2022/578 laiendati „Venemaa sõjalisele ja tehnoloogilisele või selle kaitse- ja julgeolekusektori arengule kaasa aidata võivate kontrollitavate kaupade loetelu“, ning põhjenduses 4 on täpsustatud, et otsusega keelatakse „sõlmida riigihankelepinguid ja kontsessioone Venemaa kodanike ning Venemaal asutatud üksuste või asutustega või jätkata selliste lepingute ja kontsessioonide täitmist“.

Määruse (EL) nr 833/2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas, artikkel 5k, mis lisati nõukogu määrusega (EL) 2022/576, on sõnastatud järgmiselt:

„Keelatud on sõlmida sellist hanke- või kontsessioonilepingut või jätkata selle täitmist, mis kuulub riigihankedirektiivide, samuti direktiivi 2014/23/EL artikli 10 lõigete 1 ja 3, lõike 6 punktide a–e, lõigete 8, 9 ja 10 ning artiklite 11, 12, 13 ja 14, direktiivi 2014/24/EL artikli 7 punktide a–d, artikli 8, artikli 10 punktide b–f ja h–j, direktiivi 2014/25/EL artikli 18, artikli 21 punktide b–e ja g–i, artiklite 29 ja 30 ning direktiivi 2009/81/EÜ artikli 13 punktide a–d, f–h ja j ning määruse (EL, Euratom) 2018/1046 VII jaotise kohaldamisalasse, kui sellega on seotud:

a) Venemaa kodanik, Venemaal elav füüsiline isik või Venemaal asutatud juriidiline isik, üksus või asutus;

b) juriidiline isik, üksus või asutus, kelle omandiõigusest üle 50% kuulub otse või kaudselt mõne käesoleva lõike punktis a osutatud üksuse omandisse, või

c) füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus, kes tegutseb mõne käesoleva lõike punktis a või b osutatud üksuse nimel või suuniste alusel, sealhulgas alltöövõtjad, tarnijad ja üksused, kelle suutlikkusele tuginetakse riigihankedirektiivide tähenduses, kui nende osakaal moodustab lepingu maksumusest üle 10%“.

III.2. Aktsiaseltside juhtimisega seoses on Itaalia tsiviilseadustiku artiklis 2380a sätestatud, et „[ä]riühingu juhtimine toimub vastavalt artikli 2086 teise lõigu sätetele ja selle eest vastutavad eranditult juhatuse liikmed, kes teevad äriühingu eesmärgi saavutamiseks vajalikke toiminguid. Artikli 2086 teises lõigus osutatud struktuuride loomise eest vastutavad üksnes juhatuse liikmed.

2. Äriühingu juhtimise võib usaldada ka isikutele, kes ei ole äriühingu aktsionärid.

3. Kui juhtimine on usaldatud mitmele isikule, moodustavad need juhatuse.

4. Kui põhikiri ei näe ette juhatuse liikmete arvu, vaid märgib ainult maksimaalse ja minimaalse arvu, määrab selle kindlaks aktsionäride üldkoosolek.

5. Kui juhatuse esimeest ei nimetata üldkoosolekul, valib selle oma liikmete hulgast juhatuse“.

Osäühingud, nagu Scudieri International, kuuluvad tsiviilseadustiku artiklite 2475 ja 2475 *bis* kohaldamisalasse, mis näevad muu hulgas ette, et artikli 2086 teises lõigus nimetatud struktuuride juhtimise eest vastutavad üksnes juhatuse liikmed ning et äriühingu juhtimise ja üldise esindamise eest vastutavad juhatuse liikmed.

Kapitaliühingute juhtimise ja koordineerimise kohta sätestab tsiviilseadustiku artikkel 2497 lisaks järgmist:

„1. Äriühingud ja üksused, mis tegutsevad äriühingute juhatamisel ja koordineerimisel enda või kolmanda isiku huvides, rikkudes nende äriühingute hea juhtimise põhimõtteid, vastutavad vahetult nende äriühingu osanike või aktsionäride ees äriühingu osaluse või aktsia kasumlikkusele ja väärtusele tekitatud kahju eest ning äriühingu võlausaldajate ees äriühingu vara terviklikkuse kahjustamise eest. Vastutust ei teki, kui kahju puudub, võttes arvesse juhatamise ja koordineerimise üldist tulemust, või kui kahju on täielikult kõrvaldatud, sealhulgas sellele suunatud tegevuse tulemusel.

2. Solidaarselt vastutab isik, kes osales kahjustavas tegevuses, ja saadud kasu piires isik, kes sai kahjustavast tegevusest teadlikult kasu.

3. Osanik või aktsionär ja äriühingu võlausaldaja võivad juhatava ja koordineeriva äriühingu või üksuse vastu hagi esitada üksnes juhul, kui juhatatav ja koordineeritav äriühing ei ole nende nõudeid rahuldanud.

4. Sellise äriühingu pankroti, halduskorras sundlõpetamise ja erakorralise haldamise korral, mida juhatab ja koordineerib keegi teine, esitab hagi selle äriühingu võlausaldajate nimel pankrotihaldur või likvideerija või erakorraline haldur.“

Äriühingute juhatamise ja koordineerimise suhtes kohaldatakse tsiviilseadustiku artiklit 2497 *sexies*, mille kohaselt „[e]ldatakse käesoleva peatüki sätete kohaldamisel, kui ei ole tõendatud vastupidist, et äriühinguid juhatab ja koordineerib äriühing või üksus, kes on kohustatud konsolideerima nende raamatupidamisarvestust või kes seda igal juhul kontrollib tsiviilseadustiku artikli 2359 tähenduses“.

IV. Vastandlikud tõlgendused.

IV.1. Edukas pakkuja on seisukohal, et määruse nr 2022/576 eesmärk on takistada Venemaa sõjategevuse rahastamist ja on seega kohaldatav üksuse suhtes, kellega sõlmitakse hankeleping, st üksuse suhtes, kellega käesoleval juhul sõlmiti leping.

Selleks toob ta paralleeli välismaiste otseinvesteeringute kontrolli käsitlevate ELi eeskirjadega, milles võetakse arvesse välisinvestorit. Määruse (EL) 2019/452 põhjenduses 10 on sätestatud: „Liikmesriigid, kellel on taustauuringumehhanismid olemas, peaksid võtma liidu õigusega koosõlas vajalikke meetmeid, et takistada kõrvalehoidmist nende taustauuringumehhanismidest ja taustauuringumenetluses tehtud otsuste täitmisest. See peaks hõlmama investeeringuid, mis tehakse

liidusiseselt kunstlike skeemide kaudu, mis ei kajasta majanduslikku tegelikkust ja võimaldavad kõrvale hoida taustauuringumehhanismidest ja taustauuringumenetluses tehtud otsuste täitmisest, kui investorit omab või kontrollib kolmanda riigi füüsiline isik või ettevõtja. See ei piira ELi toimimise lepingus sätestatud asutamisvabadust ja kapitali vaba liikumist“.

Seega ei ole oluline mitte juhatuse liikmete, vaid osanike ja aktsionäride kodakondsus.

Oma tõlgendava teesi toetuseks viitab Scudieri International komisjoni poolt dokumendis „Commission Consolidated FAQs on the implementation of Council Regulation No 833/2014 and Council Regulation No 269/2014“ sisalduvatele juhiste. Ta rõhutab, et 22. juunil 2022 (viimati ajakohastatud 31. oktoobril 2023) avaldas komisjon ametliku dokumendi „Commission Consolidated FAQs“, [...] mis sisaldab pdf-faili leheküljel 290 järgmist tõlgendavat juhust juhtumi kohta, mis tema arvates on identne käesoleva juhtumiga.

Eelkõige:

„36. Is a company established in Germany with a managing director of Russian nationality and German residence excluded from the award or the fulfilment of public contracts if the threshold value is reached?

Last update: 23 May 2022

No, it is not excluded on the basis of the Sanctions Regulation since the contract is signed with the company which is established in Germany and not with its managing director“.

Ta väidab, et komisjoni tõlgendus on kooskõlas Euroopa Liidu Nõukogu soovitustega (ajakohastatud 27. juunil 2022) ÜVJP raames võetud piiravate meetmete tõhusaks rakendamiseks.

Nõukogu rõhutab seega, et määrus (EL) 2022/576 võeti vastu „võttes arvesse 8. aprilli 2022. aasta otsust (ÜVJP) 2022/578, millega muudetakse otsust 2014/512/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas“.

Pärast kahe otsuse ja määruse (EL) nr 576/2022 põhjenduste 3 ja 4 analüüsi järeldab äriühing Scudieri International, arvestades sellega, et riigihankelepingutega seotud piirangute eesmärk on takistada sõjategevuse ja invasiooni rahastamist Venemaa poolt, et artiklit 5k tuleb tõlgendada nii, et see takistab riigihankelepingute sõlmimist Vene kapitalil põhinevate äriühingutega, kusjuures äriühingut juhatav isik ei ole oluline, kui kapital ei ole Vene kapital.

Seda järeldust kinnitab sätte sõnastus nii prantsus-, saksa- kui ka itaaliakeelses versioonis, kus on viidatud äriühingu juhatamisele (*direzione*), kuna Itaalia

äriühinguõiguse kohaselt ei juhata (*dirige*) juhatuse liige äriühingut, vaid juhib (*gestice*) seda.

Juhtimise mõiste on erinev juhatamise mõistest, nagu näitab asjaolu, et juhatamist kasutatakse ainult Itaalia tsiviilseadustiku artiklis 2497. Viimati nimetatud säte näeb ette eeskirjad juhuks, kui isik (äriühing või üksus) tegeleb „äriühingute juhatamise ja koordineerimisega“ ning eristab seda juhtimisest.

IV.1.1. Sarnast tõlgendust toetab ka prokuratuur, kes esindab hankijat Ministero della Cultura – Galleria degli Uffizi.

Lisaks tsiviilseadustiku artiklile 2497 viidatakse ka tsiviilseadustiku artiklile 2497 *sexies*, kordamaks, et *juhatamine ja koordineerimine* on selle, kelle puhul eeldatakse, et ta kontrollib teist äriühingut, tegevus kontrollitava äriühingu suhtes, samas kui juhatuse liikmete enda tegevus seisneb äriühingu juhtimises.

Juhatamise mõiste näitlikustamiseks on viidatud Corte di Cassazione (III) 1. juuni 2021. aasta kohtuotsusele nr 15276, mille põhjendustes on suures osas viidatud tsiviilseadustiku artiklile 2497.

Hankija sõnul viidatakse ka määruse artikli 5k punktis c mõistele „juhatama“ (*direzione*), mis langeb kokku mõistega, millele viitavad tsiviilseadustik ja riigisisene kohtupraktika. Seda järeldust toetab määruse sätte sõnastus, mis võrdsustab teise füüsilise või juriidilise isiku „nimel“ tegutseva äriühingu teise üksuse „suuniste alusel“ tegutseva äriühinguga; seda kinnitab tema sõnul sätte süstemaatiline tõlgendus, mille kohaselt tahetakse takistada riigihankelepingute sõlmimist äriühingutega, mis oma osaluse (punkt b) või muude sidemete (punkt c) tõttu on Venemaa „üksuste“ valitseva mõju all.

Selles tõlgenduskontekstis mõistab prokuratuur punktis c sisalduvast viitest punktile a tulenevat viidet „füüsilisele isikule“ nii, et sellega peetakse silmas valdusühingut või füüsilist isikut, kes juhatab eespool toodud tähenduses.

Prokuratuur leiab eeltoodut arvesse võttes, et:

- on oluline, et kumbki kahest äriühingu Scudieri International juhatuse liikmest Venemaa kodanikust – MT ja HK – ei oleks äriühingu ega seda kontrolliva valdusühingu osanikud;

- seevastu ei oma tähtsust asjaolu, et MT on kontrolliva äriühingu Sielna juhataja, sest „juhatamise“ suhe ei hõlma kontrolliva äriühingu juhatajat, kuna kontrolliva äriühingu juhatamise ja koordineerimise ainupädevus on ainult äriühingul.

III.2. Määruse artikli 5k punkti c, mis viitab punktile a, vastupidist tõlgendust toetab äriühing Opera Laboratori Fiorentini.

Viimane viitab ELTL artiklile 215, kinnitamaks, et vaidlusaluses sättes on kasutatud laia tõlgendust, mistõttu ei ole see eri õiguskordade eripära tõttu

piiratud, kuna taotletav eesmärk on majandus- ja finantssuhete täielik või osaline katkestamine Venemaaga.

Sätte lai ulatus tuleneb tema sõnul punktist a, kus isikulisse kohaldamisalasse kuulub „*Venemaa kodanik, Venemaal elav füüsiline isik või Venemaal asutatud juriidiline isik, üksus või asutus*“, nii et lepingute sõlmimise ja täitmise keeldu kohaldamist ei takista üksikute riikide õiguskordades sätestatud juriidiliste isikute mitmekesisus.

Sama loogika kohaselt on apellandi arvates sätte esemeline kohaldamisala kindlaks määratud. Selleks, et tagada sanktsiooni ühtne toimimine kõikides liidu riikides vastavalt ELL artiklile 29, on kohaldamisala piiritletud nii, et see hõlmab mitmeid kriteeriume või suhteid, olukordi ja staatusi, mille korral kehtib eespool nimetatud isikute jaoks keeld osaleda hankemenetlustes ja sõlmida lepinguid: punktis a) elu- või asukoht (Venemaal); punktis b) omandiõigus; punktis c) tegutsemine „nimel või suuniste alusel“.

Sellest järeldub, et sätte ja eelkõige punkti c mõtet tuleks käsitada ka selle süstemaatilise paigutuse seisukohast, võrreldes punktidega a ja b, sest vastasel juhul kujutaks see säte endast kahe esimese kordust.

Äriühingu Opera Laboratori Fiorentini põhiväide on, et mõistet „juhatamine“ (*direzione*) saab mõista ainult nii, et see tähistab mis tahes juhatamis-, kontrolli-, järelevalve-, haldamis- ja juhtimispädevust ning seega mis tahes mõju, mida avaldab kasvõi *de facto* Vene kodakondsusega „üksus“/isik (füüsiline isik, juriidiline isik, üksus, asutus).

Apellandi arvates on see tõlgendus kooskõlas määruse üldise ja abstraktse ulatusega, mis on Euroopa Liidu õiguse allikate kontekstis iseloomulik, nii et see määrab kindlaks eraõiguslike isikute subjektiivsed õiguslikud olukorrad nii horisontaalsetes suhetes kui ka suhetes riikide ja liidu institutsioonidega. Pealegi iseloomustab määruse vahetut kohaldatavust selle kohustuslikkus ilma riigisisesse õigusesse ülevõtmise vajaduseta ja selle kohaldatavus täies ulatuses.

Sellest tulenevalt ei saa artikli 5k punktis c sisalduvat mõistet „juhatamine“ (*direzione*) riigisisese õigusnormi alusel kitsendavalt tõlgendada kui „juhatamist ja koordineerimist“ tsiviilseadustiku artikli 2497 tähenduses, kuna viimane on riigisiseste õigusnormidega reguleeritav institutsioon. Riigisisene õigusnorm on tema sõnul igal juhul kohaldamatu, sest see puudutab vastutust, samas kui liidu määruse säte käsitleb keeldu, mis läheb palju kaugemale äriühingute ja äriühingute vaheliste kontrollsuhete mõistest, nagu kinnitab asjaolu, et artiklis 5k ei kasutata kordagi neist rääkides mõistet „äriühing“, et laiendada selle isikulist kohaldamisala.

Vastupidine tõlgendus põhineks seega ekslikul eeldusel, et määrust tuleb tõlgendada riigisisese tsiviilseadustiku sätte alusel, ning on samuti vastuolus määruse liikmesriikides vahetu kohaldamise põhimõttega.

Apellant lisab, et järgides samuti vastustaja kitsendavat tõlgendust, mille kohaselt määruse kohane „juhatamise“ (*direzione*) mõiste langeb kokku riigisisese õiguse kohase „juhatamise ja koordineerimise“ mõistega, peeti prokuratuuri viidatud kassatsioonikohtu 2021. aasta otsuses nr 15276 juhatamise ja koordineerimise pädevuse kontekstis oluliseks omandiõiguse rolli, mida teostatakse koosolekul hääleõiguse kaudu, väärtustades seega äriühingu juhtimise või haldamise poolt. Käesoleval juhul on see määrava tähtsusega, sest kontrolliva äriühingu, kellele kuulub 90% osakapitalist, juhataja on Vene kodanik.

V. Küsimuse esitamine ja menetluse peatamine.

V.1. Menetlusosaliste vastandlikud seisukohad näitavad, et artikli 5k punkti c koostoimes punktidega a ja b on võimalik seoses mõistega „juhatamine“ (*direzione*) tõlgendada kahel moel.

Viimases osas märgib kohus täiendava tõlgendamiskahtluse argumendina, et kuigi on selge, et edukas pakkuja Scudieri International s.r.l. on vaadeldav kui punkti c esimeses osas nimetatud „juriidiline isik“, ei ole selge, kas teises osas osundatud „suuniste alusel“ [itaalia keeles „juhatamisel“ (*direzione*)] on asjakohane ainult siis, kui seda teostab „üksus“, mis ei ole Vene kodakondsusega füüsiline isik, või kas punktis c kasutatakse mõistet „üksus“ nii, et see hõlmab kõiki punktides a ja b osundatud isikuid.

Tõlgendus on objektiivselt ebaselge ja kuna tegemist on olulise küsimusega, mille kohta puudub Euroopa Kohtu praktika, mis lahendaks vaidlusaluse õigusküsimuse, arvestades määrusega (EL) 2022/576 kehtestatud sätte uudsust, on vaja selgust.

Seetõttu tehakse ettepanek esitada järgmine tõlgendust käsitlev eelotsuse küsimus, milles palutakse Euroopa Liidu Kohtul teha ELTL artikli 267 alusel otsus järgmises küsimuses, mis on vaidluse lahendamise seisukohast oluline:

Kas määruse (EL) 833/2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas, artikli 5k punkti c, mis lisati määrusega (EL) 2022/576, tuleb osas, milles sellega keelatakse selliste hanke- ja kontsessioonilepingute sõlmimine või lepingute täitmise jätkamine, millega on seotud „füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus, kes tegutseb mõne käesoleva lõike punktis a või b osutatud üksuse nimel või suuniste alusel, sealhulgas alltöövõtjad, tarnijad ja üksused, kelle suutlikkusele tuginetakse riigihankedirektiivide tähenduses, kui nende osakaal moodustab lepingu maksumusest üle 10%“, tõlgendada nii, et keeld on kohaldatav Itaalia õiguse alusel asutatud äriühingu suhtes, mis asub riigi territooriumil, mille osanikud on Itaalia äriühing ja füüsilised isikud, kes ei ole Vene kodanikud, kuid mille juhatuse kolmest liikmest kaks on Vene kodanikud, kellest üks, sama äriühingu juhatuse esimees ja tegevjuht, on sellise kontrolliva äriühingu juhataja, kellele kuulub 90% esimesena nimetatud äriühingu osakapitalist?

[...] [*menetluse peatamine, kohtukulude kohta otsuse tegemise jätmine edaspidiseks, juhised sekretariaadile ja anonüümseks muutmise taotlus.*]

[...] Rooma [...] 25. jaanuar 2024 [...]

TÖÖDOKUMENT